

Elevi cu dizabilități intelectuale

Sindromuri

Sindromuri

Tipuri de recomandări la nivel de clasă (accent pe metodele instructionale)

1. Evaluați nevoile elevilor dumneavoastră: Pentru un elev scrisul poate fi cel mai funcțional aspect (de exemplu, alcătuirea unei liste cu produse de la magazinul alimentar), în timp ce pentru altul, poate să nu fie o abilitate funcțională (de exemplu, înregistrarea unui număr de articole ambalate la locul de muncă). Evaluați cu grijă rutina curentă a fiecărui elev pentru a depista acele abilități de care elevul are cea mai mare nevoie sau pe care din ele ar putea să le folosească cel mai des (Heward, 2013)

2. Pregătiți-vă elevii nu numai pentru dobândirea de abilități academice, ci și pentru dobândirea de abilități funcționale (Browder *et al.*, 2006). Aflați dacă o anumită arie de cunoaștere sau abilități este funcțională încercând să găsiți răspunsuri la întrebări:

- Dobândirea acestor cunoștințe/abilități va ajuta elevul să fie mai independent și să aibă mai mult succes acasă, la școală sau în comunitate?
- Nedobândirea acestor cunoștințe/abilități va avea consecințe negative asupra elevului?

În final, pentru a determina dacă o anumită abilitate se califică drept funcțională în curriculum, putem pune această întrebare din perspectiva elevului: „Voi avea nevoie de ea când voi avea 21 de ani?” (Heward, 2013).

3. Folosiți repere vizuale pentru a-i învăța pe elevi abilități zilnice, cum ar fi pregătirea mesei (Heward, 2013).

4. Folosiți simulări și alte suporturi vizuale pentru a-i învăța pe elevi abilitățile necesare vieții cotidiene. De exemplu, puteți folosi tableta elevului pentru a-l învăța despre îmbrăcat, mersul la magazinul alimentar și alte sarcini zilnice. (Mechling, Gast, & Langone, 2002).

5. Folosiți un pictorial pentru activitățile de instruire proprie a elevului (Mithaug & Mithaug, 2003) cu scopul de a-i învăța abilitățile de management personal. Elevii vor învăța să-și îndeplinească sarcinile de școală folosind o planificare grafică bazată pe imagini pentru a se organiza. Elevii vor planifica, definitiva și evalua propria muncă prin încercuirea imaginilor în conformitate cu următoarele categorii : (a) Materii la care lucrez, (b) Ce voi face și (c) Ce am făcut.

6. Folosiți decalajul de timp în învățarea abilităților de recunoaștere a imaginilor și a cuvintelor. Suportul este prezentat simultan cu stimulul-țintă și apoi este ascuns la intervale mici de timp în timpul unor încercări successive. (Browder *et al.*, 2009).

Notă: Este posibil ca persoanele cu sindromul Down să necesite suport pentru a avea succes în pregătirea lor academică, fără să afișeze comportamente aberante. Comportamentul aberant este definit ca un comportament anormal, care deviază de la ceea ce este considerat normal (de exemplu, o persoană care se comportă într-un mod violent). Este

posibil ca unii dintre elevi să solicite suport adițional, în această privință comparativ cu alții din aceeași categorie.

Tipuri de recomandări la nivel de școală (accent pe metodele instructive)

Anunțuri / Panouri de avertizare la școală

Organizați evenimente/ formări la universitatea locală atât pentru profesori, cât și pentru elevi (Ainscow, Booth & Dyson, 2004), cu cadre universitare și departamente care sunt specializate în domeniu. Acestea îi vor ajuta pe profesori să afle despre materiale și practici legate de abilități cognitive și să le aplice pe proprii lor elevi. Focalizați formarea pe zone de interes specifice, care îi privesc pe acești elevi. De exemplu, o parte a formării poate fi despre elemente vizuale care pot facilita înțelegerea (de exemplu, limbajul semnelor, pictograme) și pe un timp suplimentar de lucru (<http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/>). O altă arie se poate focaliza pe modul în care pot fi folosite probele contratimp pentru elevii cu dizabilități intelectuale (<http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/>).

Dispunerea clasei / Aranjarea

1. **Rugați profesorii să păstreze un jurnal al progresului cu privire la anumiți elevi.** Dacă, de exemplu, un elev are dificultăți de citire/scriere, rugați profesorii să păstreze o evidență a acestor dificultăți. Aranjați o întâlnire între profesori și părinți/tutore pentru a discuta progresul elevului, a proiecta activități și intervenții care pot furniza suportul necesar.

Notă: Pe baza acestor date, reorganizați orarul școlar (dacă este nevoie) pentru a crea un interval de timp mai mare necesar activităților de co-predare (Hoppey, & McLeskey, 2013)

2. **Lucrați cu specialiști pentru face modificări necesare ale echipamentelor sau clasei.** Datorită staturii mici, elevul poate necesita o bancă și un scaun speciale pentru a sta și a lucra mai ușor în clasă.

- a. http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html

3. **Aranjați clasa pentru a satisface nevoile elevilor** în ceea ce privește dificultățile acustice, vizuale și de atenție.

Fiți atenți dacă elevul necesită aparat auditiv sau sistem FM.

- i. **Notă:** Sistemele FM sunt aparate wireless pentru asistarea auzului care potentează *aparatele auditive*, implanturile cohleare și de asemenea, sunt de ajutor pentru cei care nu aud bine.

[Referință:

http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html]

Comunitate

1. **Întâlniți-vă cu elevul și părinții la începutul anului școlar pentru a discuta cum poate școala să sprijine nevoile individuale ale elevului.** Această întâlnire ar putea duce la aflarea următoarelor aspecte:
 - punctele tari, interesele și aria nevoilor elevului,
 - preocupări specifice legate de sănătate care pot să-l afecteze pe elev la școală,
 - strategii de succes folosite acasă sau în comunitate care ar putea să fie folosite și la școală.
2. **Instituiți o cultură a incluziunii în cadrul școlii:** organizați workshop-uri și seminarii cu cadre universitare și agenții de contact care pot oferi training. Acestea le vor fi de folos profesorilor pentru a înțelege aspecte ale incluziunii și vor crește gradul de conștientizare cu privire la sindromul Down, aplicând practici incluzive care vor contribui la sporirea abilităților sociale și academice (Hoppey, & McLeskey, 2013). Exemple de practică incluzivă: implicați toți elevii în procesul de învățare și introduceți strategii de diferențiere în activitatea de predare. Un demers diferențiat este ca toți elevii să creeze un video – asigurați-vă că elevul este implicat în sarcina respectivă împreună cu colegii.
3. **Colaborați cu părinții și elevul pentru a descoperi dacă și cum aceștia ar dori să împărtășească colegilor informații specifice sindromului Down.** Dacă doresc să facă acest lucru, poate fi de folos consultarea cu furnizorii de servicii de sănătate, cum ar fi asistentele medicale din școală sau comunitate (<http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/>)

Adaptări curriculare

Instituiți o cultură a incluziunii în cadrul școlii: organizați workshop-uri și seminarii cu cadre universitare și agenții de contact care pot oferi training. Acestea le vor fi de folos profesorilor pentru a înțelege aspecte ale incluziunii și vor crește gradul de conștientizare cu privire la sindromul Down, aplicând practici incluzive care vor contribui la sporirea abilităților sociale și academice (Hoppey, & McLeskey, 2013).

Exemplu de practică incluzivă: implicați toți elevii în procesul de învățare și introduceți strategii de diferențiere în activitatea de predare. Un demers diferențiat este ca toți elevii să creeze un video – asigurați-vă că elevul este implicat în sarcina respectivă împreună cu colegii.

Vizite educaționale / Excursii în aer liber / Tabere / Schimburi academice / Excursii în străinătate

1. **Într-o excursie școlară, asigurați-vă că elevul va fi însoțit de un asistent de predare** – acesta va trebui să anunțe în avans orarul, astfel încât să fie pregătiți în cazul unei schimbări în rutina lui.
2. **Dacă este necesar, lucrați cu părinții pentru a face o evaluare a riscului înainte de excursie,** pentru a determina situațiile neprevăzute posibile și a plănuți participarea sigură și plină de succes a elevului.
http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html

Altele (Evaluare)

Rugați profesorii să păstreze un jurnal al progresului cu privire la anumiți elevi. Dacă, de exemplu, un elev are dificultăți de citire/ scriere, rugați profesorii să păstreze o evidență a acestor dificultăți. Aranjați o întâlnire între profesori și părinți/tutore pentru a discuta progresul elevului și a proiecta activități și intervenții care pot furniza suportul necesar.

Notă: Pe baza acestor date, reorganizați programul școlar (dacă este nevoie) pentru a acorda mai mult timp activităților de co-predare (Hoppey, & McLeskey, 2013)

Altele (Implicarea elevului)

Colaborați cu părinții și elevul pentru a descoperi dacă și cum aceștia ar dori să împărtășească colegilor informații specifice sindromului Down. Dacă doresc să facă acest lucru, poate fi de folos consultarea cu furnizorii de servicii de sănătate, cum ar fi asistentele medicale din școală sau comunitate (<http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/>)

Părinți / Asociații de părinți

1. **Întâlniți-vă cu elevul și părinții la începutul anului școlar pentru a discuta cum poate școala să sprijine nevoile individuale ale elevului.** Această întâlnire ar putea duce la aflarea următoarelor aspecte:
 - punctele tari, interesele și aria nevoilor elevului,
 - preocupări specifice legate de sănătate, care pot să-l afecteze pe elev la școală,
 - strategii de succes folosite acasă sau în comunitate care ar putea să fie folosite și la școală.
2. **Aranjați săptămânal sau la două săptămâni întâlniri între părinți și staff, pentru a discuta progresul copilului lor și pentru a dezvolta colaborarea între casă și școală.** Acest lucru va ajuta la monitorizarea progresului și discutarea unor probleme care ar putea avea legătură cu viața socială a elevului, cum ar fi marginalizarea, interacțiunile sociale cu colegii, comportamentul acasă și stima de sine (McCaleb, 2013).
3. **În colaborare cu părinții și profesioniștii din domeniul sănătății, dezvoltați în scris un plan de management care se aliniază școlii, politicilor și protocoalelor.** Acest plan ar trebui să includă informații specifice, de tipul:
 - o probleme medicale care pot afecta elevul la școală
 - o rolul staff-ului școlii în managementul problemelor medicale
 - o pași în tratarea unor probleme medicale conexe
 - o activități fizice corespunzătoare
 - o când trebuie luate măsuri de urgență.

[Referință: http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html]

4. **Dacă este necesar, lucrați cu părinții pentru a face o evaluare a riscului înainte de excursie,** pentru a determina situațiile neprevăzute posibile și pentru a plănui participarea sigură și oportună a elevului.
http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html

Siguranță

În colaborare cu părinții și profesioniștii din domeniul sănătății, dezvoltați în scris un plan de management care se aliniază școlii, politicilor și protocoalelor. Acest plan ar trebui să includă informații specifice, de tipul:

- o probleme medicale care pot afecta elevul la școală
- o rolul staff-ului școlii în managementul problemelor medicale
- o pași în tratarea unor probleme medicale conexe
- o activități fizice corespunzătoare
- o când trebuie luate măsuri de urgență.

[Referință: http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html]

Recreații

Organizați spații ușor accesibile, astfel încât anumiți elevi cu nevoi particulare, de exemplu cei care trebuie să urmeze un o anumită rutină pentru masa de prânz, să poată să fie cazați. Adesea, dacă o rutină nu este urmată, poate avea influență asupra stării și comportamentului copilului. Asigurați-vă că există supraveghere adecvată de fiecare dată.

Festivități / Evenimente / Activități școlare

Luați măsuri pentru a vă asigura că elevul nu se simte lăsat pe dinafară în timpul pauzei, al activităților din școală sau din afara ei. Dacă elevul este condiționat de limite fizice, asigurați elevului:

- un rol alternativ, cum ar fi manager de echipament sau antrenor pentru activități de interior ;
- activități alternative pe timpul pauzei, cum ar fi o bancă a prieteniei pe care să stea și să se întâlnească cu colegii.

[Referință: http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html]

Achiziții ale școlii

1. **Dotați școala cu tablete și computere** pentru ca profesorii și elevii să poată folosi tehnologia pentru a-i motiva pe elevii cu sindrom Down și a le dezvolta încrederea. Cei mai mulți elevi sunt încrezători când folosesc tehnologia curentă (telefoane mobile, tablete) prin urmare, acest demers le va spori motivarea.
2. **Asigurați training TIC profesorilor, astfel încât profesorii să fie capabili să folosească tehnologia cu acești elevi.** Profesorii trebuie să poată folosi tehnologia TIC înainte de a o folosi în procesul de predare (Jung, 2005). Explorați cine este responsabil pentru formarea profesorilor pentru diverse subiecte și strategii, cum ar fi, software și aplicații care pot fi de ajutor elevilor pe parcursul angajamentului școlar și pot să le alimenteze abilitățile sociale. Unele software folosite pot fi considerate următoarele: Clicker5 and Widgit Software.
3. **Dotați clasele cu resurse și materiale care corespund nevoilor individuale ale elevilor,** cum ar fi planificări vizuale, muzică relaxată, un radio, scris pe nisip sau mingi moi.

4. **Aranjați clasa pentru a face față nevoilor elevilor** în ceea ce privește deficiențele acustice, vizuale sau de atenție. Fiți atenți dacă elevul necesită aparat auditiv sau sistem FM.

Note: Sistemele FM sunt aparate wireless pentru asistarea auzului care potențează *aparatele auditive*, implanturile cohleare și de asemenea, sunt de ajutor pentru cei care nu aud bine.

[Referință:

http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/down_syndrome.html]

Suport elevi

1. **Într-o excursie școlară, asigurați-vă că elevul va fi însoțit de un asistent de predare** – acesta va trebui să anunțe în avans orarul astfel încât să fie pregătiți în cazul unei schimbări în rutina lui.
2. **Furnizați suport adițional în clasă**, de exemplu, prezența unui asistent de predare.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

1. **Instituiți o cultură a incluziunii în cadrul școlii:** organizați workshop-uri și seminarii cu cadre universitare și agenții de contact care pot oferi training. Acestea le vor fi de folos profesorilor pentru a înțelege aspecte ale incluziunii și vor crește gradul de conștientizare cu privire la sindromul Down, aplicând practici incluzive care vor contribui la sporirea abilităților sociale și academice (Hoppey, & McLeskey, 2013). *Exemplu de practică incluzivă:* implicați toți elevii în procesul de învățare și introduceți strategii de diferențiere în activitatea de predare. Un demers diferențiat este ca toți elevii să creeze un video – asigurați-vă că elevul este implicat în sarcina respectivă împreună cu colegii.
2. **Organizați evenimente/formări la universitatea locală atât pentru profesori, cât și pentru studenți** (Ainscow, Booth & Dyson, 2004), cu cadre universitare și departamente care sunt specializate în domeniu. Acestea îi vor ajuta pe profesori să afle despre materiale și practici legate de abilități cognitive și să le aplice pe proprii lor elevi. Focalizați formarea pe zone de interes specifice care îi privesc pe acești elevi. De exemplu, o parte a trainingului poate fi despre elemente vizuale care pot facilita înțelegerea (de exemplu, limbajul semnelor, pictograme) și pe un timp suplimentar de lucru (<http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/>). O altă arie se poate focaliza pe modul în care pot fi folosite probele contratimp pentru elevii cu dizabilități intelectuale (<http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/>).

Tehnologie

Dotăți școala cu tablete și computere pentru ca profesorii și elevii să poată folosi tehnologia pentru a-i motiva pe elevii cu sindrom Down și a le dezvolta încrederea. Cei mai mulți elevi sunt încrezători când folosesc tehnologia curentă (telefoane mobile, tablete) prin urmare, acest demers le va spori motivarea.

Literatură de specialitate

Definiție: Termenul *sindrom* se referă la un număr de simptome sau caracteristici care apar împreună și furnizează trăsăturile definitorii ale unei boli sau condiții. **Sindromul Down** și **sindromul X fragil** sunt cele mai comune două cauze genetice ale dizabilităților intelectuale (Roberts et al., 2005).

Sindromul Down: Cauzat de o anomalie cromozomială; cea mai comună din cele trei tipuri majore este trisomia 21, în care cel de-al 21-lea set de cromozomi este un triplet, mai degrabă decât dublet. Cel mai adesea se manifestă la nivel moderat de dizabilitate intelectuală, deși anumiți indivizi parcurg gama dintre nivel ușor și sever. Afectează 1 din 691 nou-născuți care trăiesc; incidența sindromului Down crește cu vârsta mamei la aproximativ 1 din 30 pentru femei care au vârsta de 45 de ani.

Caracteristici ale sindromului Down: Este cea mai cunoscută și cercetată condiție biologică asociată cu dizabilitatea intelectuală; estimată ca responsabilă pentru 5%–6% din totalitatea cazurilor. Trăsături fizice caracteristice: statură mică, plată, față lată cu urechi și nas mici; ochi migdalați ascendenți; gură mică cu buza superioară proeminentă, limba atârnată poate cauza probleme în articularea cuvintelor, hipotonie (musculatură flască); disfuncții ale inimii; susceptibilitate de îmbolnăvire a urechilor și infecții respiratorii. Persoanele mai în vârstă au un risc ridicat de boală Alzheimer.

Sursă: Heward, W. L. (2013). *Exceptional children: An introduction to special education*. Pearson College Div

Site-uri web și rapoarte UE

www.downs-syndrome.org.uk

www.nads.org/

www.edsa.eu/

<https://aaidd.org>

www.aamr.org

Referințe

Ainscow, M., Booth, T., & Dyson, A. (2004). Understanding and developing inclusive practices in schools: a collaborative action research network. *International journal of inclusive education*, 8(2), 125-139.

Baylis, P., & Snowling, M. J. (2012). Evaluation of a phonological reading programme for children with Down Syndrome. *Child Language teaching and therapy*, 28(1), 39-56.

Beck, J., Broers, J., Hogue, E., Shipstead, J., & Knowlton, E. (1994). Strategies for functional community-based instruction and inclusion for children with mental retardation. *Teaching Exceptional Children*, 26 (2), 44-48.

Browder, D. M. (2001). *Curriculum and assessment for students with moderate and severe disabilities*. New York: Guilford.

Browder, D. M., & Spooner, F. (2011). *Teaching students with moderate and severe disabilities*. New York, NY: Guilford.

Browder, D. M., Ahlgrim-Dezell, L., Courtade, G., Gibbs, S., & Flowers, C. (2008). Evaluation of the effectiveness of an early literacy program for students with significant disabilities. *Exceptional Children*, 75, 33-52.

Browder, D. M., Ahlgrim-Delzell, L., CourtadeLittle, G., & Snell, M. E. (2006). General curriculum access. In M. E. Snell & F. Brown (Eds.), *Instruction of students with severe disabilities* (6th ed., pp. 489–525). Upper Saddle River, NJ: Merrill/Pearson.

Browder, D. M., Ahlgrim-Delzell, L., Spooner, F., Mims, P. J., & Baker, J. N. (2009). Using time delay to teach literacy to students with severe developmental disabilities. *Exceptional Children*, 75, 343–364.

Browder, D. M., Mims, P., Spooner, F., Ahlgrim-Delzell, L., & Lee, A. (2008). Teaching elementary students with multiple disabilities to participate in shared stories. *Research and Practice for Persons with Severe Disabilities*, 33, 3-12.

Burgoyne, K., Duff, F. J., Clarke, P. J., Buckley, S., Snowling, M. J., & Hulme, C. (2012). Efficacy of a reading and language intervention for children with Down Syndrome: a randomised controlled trial. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 53(10), 1044-1053.

Hoppey, D., & McLeskey, J. (2013). A case study of principal leadership in an effective inclusive school. *The Journal of Special Education*, 46(4), 245-256

Jung, I. (2005). ICT-Pedagogy Integration in Teacher Training: Application Cases Worldwide. *Educational Technology & Society*, 8(2), 94-101.

McCaleb, S. P. (2013). *Building communities of learners: A collaboration among teachers, students, families, and community*. Routledge.

Mechling, L. C. (2007). Assistive technology as a self-management tool for prompting students with intellectual disabilities to initiate and complete daily tasks: A literature review. *Education and Training in Developmental Disabilities*, 252-269.

Mechling, L. C., Gast, D. L., & Langone, J. (2002). Computer-based video instruction to teach persons with moderate intellectual disabilities to read grocery aisle signs and locate items. *Journal of Special Education*, 35, 224.

Næss, K. A. B., Melby-Lervåg, M., Hulme, C., & Lyster, S. A. H. (2012). Reading skills in children with Down Syndrome: A meta-analytic review. *Research in developmental disabilities*, 33(2), 737-747.